

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ

Περιγραφή Επαγγέλματος:

Η ανάπτυξη των μέσων μαζικής επικοινωνίας (ΜΜΕ), ιδιαίτερα των ηλεκτρονικών, έχει προαγάγει το επάγγελμα του δημοσιογράφου στη σύγχρονη κοινωνία της πληροφορίας. Αν και τα μέσα που διαθέτει σήμερα για να εξασκήσει το επάγγελμά του είναι τα πλέον σύγχρονα (ιδιαίτερα με την ανάπτυξη ηλεκτρονικών εντύπων στο Internet να αποτελεί την αιχμή τους), ο χαρακτήρας της αποστολής του παρέμεινε και θα παραμείνει αναλλοίωτος: σκοπός του είναι η ενημέρωση της κοινής γνώμης με την παροχή -όσο αυτό είναι δυνατό- αντικειμενικής πληροφόρησης στους πολίτες. Η διαδικασία που ακολουθεί για να παρουσιάσει την είδηση ξεκινά από τη συγκέντρωση των πληροφοριών, την εύρεση επιπρόσθετων στοιχείων -πιθανώς από αρχειακό υλικό- που θα τον βοηθήσουν στην παρουσίαση ή στην ανάδειξή της.

Έπειτα, διασταυρώνει τα δεδομένα, τα επεξεργάζεται αναλύοντας ή συνθέτοντάς τα, ώστε να τους δώσει τη μορφή και το περιεχόμενο που θα τα κάνει να είναι ελκυστικά στο αναγνωστικό ή τηλεοπτικό κοινό ή στους ακροατές του. Το επάγγελμά του

δημοσιογράφου αποτελεί γενική ενότητα, η οποία όμως εξειδικεύεται περαιτέρω στους χώρους εργασίας. Αφενός, υπάρχει η διάκριση ανάμεσα σε εσωτερικούς συντάκτες και σε ρεπόρτερ. Οι πρώτοι ασχολούνται με την επιμέλεια και την ανάδειξη των κειμένων που γράφουν οι ρεπόρτερ, οι οποίοι έχουν προηγουμένως συγκεντρώσει τις πληροφορίες για την είδηση. Οι ρεπόρτερ μπορεί να ακολουθούν μια συγκεκριμένη κατεύθυνση στην αναζήτηση της είδησης (πολιτικό, αστυνομικό, διπλωματικό, καλλιτεχνικό, ελεύθερο, εργατικό, οικονομικό, τεχνολογικό ή αθλητικό ρεπορτάζ). Αφετέρου, ο δημοσιογραφικός λόγος μπορεί να διακριθεί σε επιμέρους τομείς (ρεπορτάζ, σχόλιο, συνέντευξη, άρθρο, έρευνα), στους οποίους αναδεικνύονται όσοι έχουν κλίση σε κάποιο από αυτά. Χαρακτηριστικό είναι επίσης ότι παρά τις αλλαγές που επιφέρουν οι νέες τεχνολογίες, η διάκριση σε επιμέρους τομείς παραμένει σχεδόν η ίδια, η οποία έχει ως άξονα αναφοράς την έντυπη δημοσιογραφία.

Επάγγελμα:

Συνθήκες Εργασίας:

Το «κυνήγι της είδησης» δεν έχει ωράριο, είναι επίπτονο και συνοδεύεται από μεγάλη ένταση και άγχος. Είτε εργάζεται στα γραφεία τού μέσου επικοινωνίας όπου απασχολείται, είτε βρίσκεται σε εξωτερικούς χώρους για να καλύψει ένα θέμα, συχνά παλεύει με το χρόνο για να παρουσιάσει την είδηση ή για να αντιμετωπίσει το διαρκώς εντεινόμενο ανταγωνισμό. Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να βρεθεί σε αποστολή στο εξωτερικό, προσπαθώντας να παρουσιάσει ένα θέμα, αλλά όταν η κατάσταση εκεί είναι εμπόλεμη αντιμετωπίζει κινδύνους που απειλούν ακόμα και τη ζωή του.

Ιδιαίτερα Προσωπικά Χαρακτηριστικά και Ικανότητες:

Το προσόν που πρέπει να τον διακρίνει είναι η ακεραιότητα του χαρακτήρα του και η διάθεσή του να παρέχει αντικειμενική πληροφόρηση. Η ευρύτερη μόρφωση και καλλιέργεια αλλά και η ευχέρεια στο γραπτό και προφορικό λόγο θα τον βοηθήσουν να αναδειχτεί στο χώρο του. Απαιτείται να έχει διαρκή ενημέρωση αλλά και την ικανότητα να επισημαίνει τα θέματα που αναφύονται, ώστε να τα αναλύει και να τα προβάλλει. Ωστόσο, επειδή ασκεί έλεγχο μέσω της τέταρτης εξουσίας θα πρέπει να υπομένει και να αντιμετωπίζει τυχόν επιθέσεις και να διακρίνεται από την καθαρότητα των λόγων και των πράξεών του.

Why, Peregrine...!!!

BY WILLIAM F. BUCKLEY JR.

LONDON — The pro-American community here is rocked by the decision of Peregrine Worsthorne rather to switch than fight in Vietnam. Worsthorne, editor of the Sunday Telegraph, has backed the American effort in Vietnam ever since the beginning, and from his crucial position on the Telegraph, has meticulously and passionately, patiently and impatiently, explained the American position, indeed insisted that it is, or should be, the English position as well. Now he has succumbed — paradoxically — to precisely those arguments he has most contemptuously dismissed in the past. The result is consternation.

Worsthorne begins by saying that: "It is really very difficult any longer to believe that these babies are dying for any very plausible pur-

pose. It is really very difficult any longer to believe that these babies are dying for any very plausible pur-

pose. It is really very difficult any longer to believe that these babies are dying for any very plausible pur-

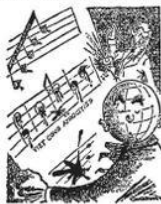
pose. It is really very difficult any longer to believe that these babies are dying for any very plausible pur-

pose. It is really very difficult any longer to believe that these babies are dying for any very plausible pur-

pose. It is really very difficult any longer to believe that these babies are dying for any very plausible pur-

pose. It is really very difficult any longer to believe that these babies are dying for any very plausible pur-

pose. It is really very difficult any longer to believe that these babies are dying for any very plausible pur-

Why doesn't he sing out now? ...

pose. A striking sentence, in that (a) Worsthorne adopts the mangled, baby-made-of-arguments which foretells instant vulgarization which sure enough comes, and (b) Worsthorne refers to the "purpose" of our role in Vietnam as no longer "plausible" and thus invites skepticism concerning not American reasons, but American motives.

There is nothing in the least implausible about American intentions in Southeast Asia unless one suspects what Worsthorne heretofore has never suspected, namely that our motives are after all impure. There is nothing "implausible" about desiring to contain the Communists in Southeast Asia, or indeed anywhere else.

And as it goes with Philip-Trent, he cites the opinion of a "highly distinguished expert on Asia" who has recently argued, out of great sympathy with America, that we

may need for the time being to turn South Vietnam into a colony.

"He thought," Worsthorne explains, "that he was being helpful to the American case, but of course he was destroying it entirely, since nothing would more quickly see Southeast Asian countries falling to Communism like a row of dominoes than the suggestion by the United States of imperial powers in Saigon."

If someone had shown me that sentence blind, and asked me to name six people in the world incapable of uttering it, I'd have led off the list with the name of Peregrine Worsthorne. What's wrong with that sentence is that assuming the United States found it necessary to turn South Vietnam into a colony, which is the last thing any American in his right mind desires to do, the purpose in doing so would be to prevent its becoming a colony of Red China, or Soviet Russia.

The suggestion implicit in Worsthorne's argument, that South Vietnam would prefer to become a colony of the Communists, rather than a colony of the United States, is as mystifying as to suggest that people were happier to live in East Berlin, a colony of the Communists, than in West Berlin, for a brief and necessary period after the war, a colony of the Western Powers, it is in any case unmetting to bear a distinguished Tory speak of "imperial powers" with such a show of revulsion.

Fortunately, Worsthorne punctuates his call for the liquidation of the anti-Communist enterprises in Asia with hedges. He says, "It is not easy to go on making the case" for the Vietnam war, which is different from saying that it is not possible to make the case. He says, "I no longer find it possible to be certain of the wisdom of fighting on," which is less than to say that he is certain of the wisdom of fighting on. He says, speaking of the recent defeat at the hands of the Viet Cong, "This could all change." But these presumably are new stipulations just in case things should suddenly go better for us in Vietnam which, who knows, might just possibly happen.

And, fortunately, the management of the Sunday Telegraph sharply disagrees with the editor. In a short statement, it makes all the relevant distinctions, including:

"The one thing which the Americans cannot do at this crisis in their fortunes, and the one thing which Britain cannot urge them to do, is to abandon Vietnam and Asia altogether. This would mean the ultimate disaster for us all."

DEAR ABBY

Query: Does She or Doesn't She?

BY ABIGAIL VAN BURIN

DEAR ABBY: What wouldn't they think of next? Foam rubber fannies yet? I thought it was a gag, but now I read in your column that they actually make such things.

Of course when you come right down to it, a fake fanny is no more misleading than "fannies," which I understand are very popular.

I appreciate a nice round figure as much as the next guy, but having to guess whether a girl's shape in front is all hers is bad enough without having to wonder if her rump is real. So how can a guy tell for sure?

FEDRO
DEAR FEDRO: In a pinch, he can.

DEAR ABBY: Please tell that lady who wanted a "padded fanny" she does not know when she's well off. I'd like to know how to get rid of the 180-pound one I have. And it's not foam rubber either. Thank you.

MRS. R. H. SLATER

DEAR ABBY: What with foam rubber fannies, pretty soon the government will force women to wear a "truth in packaging" label.

Can't you just see a guy asking a girl for her government-stamped verification card on which he would read:

"Hair: Natural color . . . Gray. D: eed blonde or wears a wig."
"Teeth: Phony front. Wears partial plate.

"Bust: Actual measurements 204. Padded to measure 36.

"Hips: Actual measurements 22. Padded to measure 38.
Boy, what a revelation!

If they ever passed a law will be in trouble.

LIKES 'EM REAL

*

DEAR ABBY: The letter about the gal who was "flat in back" reminded me of a friend of mine.

She had a beautiful figure. At least she looked like she had. She went to one of the Playboy clubs for an interview because she wanted to be a "bunny."

Well, she didn't make it. The reason was, she was "flat in back," too, and she'd always worn one of those foam rubber fannies. Guess they want all their "cotton tails" to be for real.

LOTTIE'S FRIEND

*

DEAR ABBY: Maybe you've never heard of a "false fanny," but I know there must be such an item because I saw one advertised in a catalog. It was called, believe it or not, "The Living Don."

MARCHE

*

Everybody has a problem. What's yours? For a personal reply, write to Abby, Box 6000, Los Angeles 20069 and enclose a stamped, self-addressed envelope.

© 1984 by Chicago Tribune. All rights reserved.

Σπουδές:

Σπουδές στη Δημοσιογραφία, σε επίπεδο εξειδίκευσης, μπορούν να γίνουν στο Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης του Πανεπιστημίου Αθηνών, στο Τμήμα Επικοινωνίας Μέσων και Πολιτισμού του Παντείου Πανεπιστημίου, στο Τμήμα Δημοσιογραφίας και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, καθώς και στο Τμήμα Πληροφορικής και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης του ΑΤΕΙ Πάτρας (Πύργος). Η διάρκεια των σπουδών είναι οκτώ εξάμηνα και οι πτυχιούχοι αυτών των τμημάτων μπορούν να συνεχίσουν με μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό για την απόκτηση περισσότερων τυπικών ή ουσιαστικών προσόντων. Πρέπει να τονιστεί, ιδιαίτερα σε αυτό το σημείο, ότι στο επάγγελμα του δημοσιογράφου μπορεί να διακριθεί και κάποιος που είναι πτυχιούχος άλλης πανεπιστημιακής σχολής, αρκεί να εργαστεί σε κάποιο ΜΜΕ και να μαθητεύσει κοντά σε παλιότερους επαγγελματίες.

ΚΩΔΙΚΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Ο Κώδικας Επαγγελματικής Ηθικής και Κοινωνικής Ευθύνης των Ελλήνων δημοσιογράφων έχει στόχο:
Να επαναβεβαιώσει και διασφαλίσει τον κοινωνικό ρόλο του δημοσιογράφου στις νέες συνθήκες που διαμορφώνουν ο γιγαντισμός, το ολιγοπώλιο στο ιδιοκτησιακό καθεστώς, η αυξημένη εμβέλεια και επιρροή των Μ.Μ.Ε. και η παγκοσμιοποίηση της επικοινωνίας.

Επαγγελματικά Δικαιώματα:

Τα επαγγελματικά δικαιώματα και υποχρεώσεις του Δημοσιογράφου προβλέπονται από τον Κώδικα και τις Αρχές Δεοντολογίας του Δημοσιογραφικού Επαγγέλματος όπως επίσης από τις εκάστοτε ετήσιες συλλογικές συμβάσεις εργασίας μεταξύ εκπροσώπων της ΕΣΗΕΑ και των εκπροσώπων των διαφόρων δημόσιων ή ιδιωτικών ΜΜΕ ή εφημερίδων, περιοδικών κ.λ.π.

πλαστογράφηση των πραγματικών περιστατικών.
γ. Να σέβεται και να τηρεί το διακριτό της είδησης, του σχολίου και του διαφημιστικού μηνύματος, την αναγκαία αντιστοιχία τίτλου και κειμένου και την ακριβή χρησιμοποίηση φωτογραφιών, εικόνων, γραφικών απεικονίσεων ή άλλων παραστάσεων.
δ. Να μεταδίδει την πληροφορία και την είδηση ανεπηρέαστα από τις προσωπικές πολιτικές, κοινωνικές, θρησκευτικές, φυλετικές και πολιτισμικές απόψεις ή πεποιθήσεις του.
ε. Να ερευνά προκαταβολικά, με αίσθημα ευθύνης και με επίγνωση των συνεπειών, την ακρίβεια της πληροφορίας ή της είδησης που πρόκειται να μεταδώσει.
στ. Να επανορθώνει χωρίς χρονοτριβή, με ανάλογη παρουσίαση και ενδεδειγμένο τονισμό, ανακριβείς πληροφορίες και ψευδείς ισχυρισμούς, που προσβάλλουν την τιμή και την υπόληψη του ανθρώπου και του πολίτη και να δημοσιεύει ή να μεταδίδει την αντίθετη άποψη, χωρίς, αναγκαστικά, ανταπάντηση, η οποία θα τον έθετε σε προνομιακή θέση έναντι του θιγμένου.

Άρθρο 1

Το δικαίωμα του ανθρώπου και του πολίτη να πληροφορεί και να πληροφορείται ελεύθερα είναι αναφαίρετο. Η πληροφόρηση είναι κοινωνικό αγαθό και όχι εμπόρευμα ή μέσο προπαγάνδας. Ο δημοσιογράφος δικαιούται και οφείλει:
α. Να θεωρεί πρώτιστο καθήκον του προς την κοινωνία και τον εαυτό του τη δημοσιοποίηση όλης της αλήθειας.
β. Να θεωρεί προσβολή για την κοινωνία και πράξη μειωτική για τον εαυτό του τη διαστρέβλωση, την απόκρυψη, την αλλοίωση ή την

Άρθρο 2

Η δημοσιογραφία, ως επάγγελμα, αλλά και κοινωνικό λειτουργήμα, συνεπάγεται δικαιώματα, καθήκοντα και υποχρεώσεις. Ο δημοσιογράφος δικαιούται και οφείλει:

α. Να αντιμετωπίζει ισότιμα τους πολίτες, χωρίς διακρίσεις εθνικής καταγωγής, φύλου, φυλής, θρησκείας, πολιτικών φρονημάτων, οικονομικής κατάστασης και κοινωνικής θέσης.
β. Να σέβεται την προσωπικότητα, την αξιοπρέπεια και το απαραβίαστο της ιδιωτικής ζωής του ανθρώπου και του πολίτη. Μόνο όταν το επιτάσσει το δικαίωμα της πληροφόρησης μπορεί να χρησιμοποιεί, πάντοτε με τρόπο υπεύθυνο, στοιχεία από την ιδιωτική ζωή προσώπων που

ασκούν δημόσιο λειτουργήμα ή έχουν στην κοινωνία ιδιαίτερη θέση και ισχύ και υπόκεινται στον κοινωνικό έλεγχο.

γ. Να σέβεται το τεκμήριο της αθωότητας και να μην προεξοφλεί τις δικαστικές αποφάσεις.

δ. Να σέβεται την κατοχυρωμένη με διεθνείς συμβάσεις προστασία των ανηλίκων και των προσώπων με ειδικές ανάγκες και με σοβαρά προβλήματα υγείας.

ε. Να αντιμετωπίζει με διακριτικότητα και ευαισθησία τους πολίτες, όταν αυτοί βρίσκονται σε κατάσταση πένθους, ψυχικού κλονισμού και οδύνης, καθώς και αυτούς που έχουν εμφανές ψυχικό πρόβλημα, αποφεύγοντας να προβάλει την ιδιαιτερότητά τους.

στ. Να μην αποκαλύπτει, άμεσα ή έμμεσα, την ταυτότητα των θυμάτων βιασμού, τα οποία επέζησαν της εγκληματικής πράξης.

ζ. Να ελέγχει και να τεκμηριώνει τις πληροφορίες, που αναφέρονται στον ευαίσθητο τομέα της υγείας, όπου η παραπλανητική πληροφόρηση και η εντυπωσιακή προβολή μπορούν να προκαλέσουν αδικαιολόγητη αναστάτωση στην κοινή γνώμη.

η. Να συλλέγει και να διασταυρώνει τις πληροφορίες του και να εξασφαλίζει την τεκμηρίωσή τους (έγγραφα, φωτογραφίες, κασέτες, τηλεοπτικές εικόνες) με δημοσιογραφικά θεμιτές μεθόδους, γνωστοποιώντας

πάντοτε τη δημοσιογραφική του ιδιότητα.
θ. Να τηρεί το επαγγελματικό απόρρητο ως προς την πηγή των πληροφοριών που εξασφάλισε υπό εχεμύθεια.

ι. Να σέβεται τους κανόνες της εμπιστευτικής πληροφόρησης (off the record) εφόσον ανέλαβε αυτή τη δέσμευση.

Άρθρο 2

Η δημοσιογραφία, ως επάγγελμα, αλλά και κοινωνικό λειτουργήμα, συνεπάγεται δικαιώματα, καθήκοντα και υποχρεώσεις.

Ο δημοσιογράφος δικαιούται και οφείλει:

α. Να αντιμετωπίζει ισότιμα τους πολίτες, χωρίς διακρίσεις εθνικής καταγωγής, φύλου, φυλής, θρησκείας, πολιτικών φρονημάτων, οικονομικής κατάστασης και κοινωνικής θέσης.

β. Να σέβεται την προσωπικότητα, την αξιοπρέπεια και το απαραβίαστο της ιδιωτικής ζωής του ανθρώπου και του πολίτη. Μόνο όταν το επιτάσσει το δικαίωμα της πληροφόρησης μπορεί να χρησιμοποιεί, πάντοτε με τρόπο υπεύθυνο, στοιχεία από την ιδιωτική ζωή προσώπων που ασκούν δημόσιο λειτουργήμα ή έχουν στην κοινωνία ιδιαίτερη θέση και ισχύ και υπόκεινται στον κοινωνικό έλεγχο.

γ. Να σέβεται το τεκμήριο της αθωότητας και να μην προεξοφλεί τις δικαστικές αποφάσεις.

δ. Να σέβεται την κατοχυρωμένη με

διεθνείς συμβάσεις προστασία των ανηλίκων και των προσώπων με ειδικές ανάγκες και με σοβαρά προβλήματα υγείας.

ε. Να αντιμετωπίζει με διακριτικότητα και ευαισθησία τους πολίτες, όταν αυτοί βρίσκονται σε κατάσταση πένθους, ψυχικού κλονισμού και οδύνης, καθώς και αυτούς που έχουν εμφανές ψυχικό πρόβλημα, αποφεύγοντας να προβάλει την ιδιαιτερότητά τους.

στ. Να μην αποκαλύπτει, άμεσα ή έμμεσα, την ταυτότητα των θυμάτων βιασμού, τα οποία επέζησαν της εγκληματικής πράξης.

ζ. Να ελέγχει και να τεκμηριώνει τις πληροφορίες, που αναφέρονται στον ευαίσθητο τομέα της υγείας, όπου η παραπλανητική πληροφόρηση και η εντυπωσιακή προβολή μπορούν να προκαλέσουν αδικαιολόγητη αναστάτωση στην κοινή γνώμη.

η. Να συλλέγει και να διασταυρώνει τις πληροφορίες του και να εξασφαλίζει την τεκμηρίωσή τους (έγγραφα, φωτογραφίες, κασέτες, τηλεοπτικές εικόνες) με δημοσιογραφικά θεμιτές μεθόδους, γνωστοποιώντας πάντοτε τη δημοσιογραφική του ιδιότητα.

θ. Να τηρεί το επαγγελματικό απόρρητο ως προς την πηγή των πληροφοριών που εξασφάλισε υπό εχεμύθεια.

ι. Να σέβεται τους κανόνες της εμπιστευτικής πληροφόρησης (off the record) εφόσον ανέλαβε αυτή τη δέσμευση.

Άρθρο 3

Η ισηγορία και η πολυφωνία, οξυγόνο της δημοκρατίας, αναιρούνται σε συνθήκες κρατικού μονοπωλιακού ελέγχου των Μ.Μ.Ε. και υπονομεύονται με τη συγκέντρωση της ιδιοκτησίας τους σε γιγαντιαίες κερδοσκοπικές επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν την κοινή γνώμη σαν καταναλωτή και προσπαθούν να χειραγωγήσουν το φρόνημα, τις συνήθειες και την εν γένει συμπεριφορά της.

Γι' αυτό ο δημοσιογράφος δικαιούται και οφείλει:

α. Να υπερασπίζεται σθεναρά το δημοκρατικό πολίτευμα, που διασφαλίζει την ελευθεροτυπία και την απρόσκοπτη άσκηση του δημοσιογραφικού λειτουργήματος.

β. Να αποκρούει και να καταγγέλλει τις εκδηλώσεις

κρατικού αυταρχισμού και τις αυθαιρεσίες των ιδιοκτητών των Μ.Μ.Ε. και ιδιαίτερα των ολιγοπωλίων.

γ. Να υπερασπίζεται τη δημοσιογραφική ανεξαρτησία στον εργασιακό χώρο του και να αρνείται την εκτέλεση έργου, που έρχεται σε σύγκρουση με τις αρχές της δημοσιογραφικής δεοντολογίας.

δ. Να μη δέχεται τη σύνταξη είδησης, σχολίου ή άρθρου και την παραγωγή εκπομπής κατά τις υποδείξεις των προϊσταμένων ή του εργοδότη

Άρθρο 4

Η υπερπροσφορά εργασίας στο χώρο της δημοσιογραφίας επιτείνει τις προϋποθέσεις για την εκδήλωση φαινομένων εκμετάλλευσης, όπως είναι: η άμισθη ή η συμβολικώς αμειβόμενη εργασία, η καταστρατήγηση συμβατικών υποχρεώσεων και κανόνων δεοντολογίας κ.λ.π..

Γι' αυτό ο δημοσιογράφος δικαιούται και οφείλει:

α. Να στηρίζει και να ενισχύει τις δραστηριότητες της συνδικαλιστικής του οργάνωσης, που αποσκοπούν στη βελτίωση των όρων αμοιβής και απασχόλησης στα Μ.Μ.Ε..

β. Να αποκρούει στο χώρο εργασίας του κάθε απόπειρα περιστολής των εργασιακών δικαιωμάτων του ή παραβίασης των κανόνων δεοντολογίας.

γ. Να μην ασκεί και να μη δέχεται οποιαδήποτε μορφή διακρίσεων, που σχετίζονται με το φύλο ή την επαγγελματική ηλικία των συναδέλφων του.

